

Postexpositieprofylaxe na verkrachting of na onveilige seks

Postexpositieprofylaxe (PEP) kan een optie zijn na verkrachting of na onveilige seks. PEP heeft alleen zin wanneer de patiënt daarmee begint binnen 72 uur na het onveilige seksuele contact. Het transmissierisico na onveilig seksueel contact met een HIV-seropositive bron varieert van 0,1 tot 3%.

PEP is bedoeld om een HIV-infectie te voorkomen na blootstelling.

PEP na onveilige seks bestaat uit de combinatie van antiretrovirale middelen, die ook bij een prikaccident wordt gegeven. Begin zo snel mogelijk met de profylaxe; het allerbeste resultaat wordt bereikt bij een start binnen 24 uur, maar binnen 72 uur kan PEP nog effectief zijn.

Na 72 uur heeft het geen zin meer om met PEP te starten.

De behandeling duurt 28 dagen (4 weken). In deze periode moet het slachtoffer intensief begeleid worden (ten minste eenmaal per week), vanwege de bewezen toegenomen tolerantie voor de medicatie bij emotionele en medische ondersteuning. Een vrouwelijk slachtoffer krijgt begeleiding van/via de internist en/of gynaecoloog, een mannelijk slachtoffer van/via de chirurg en/of internist. Verwijzing naar de huisarts kan ook, wanneer deze op de hoogte is van de gewenste monitoring van bijwerkingen.

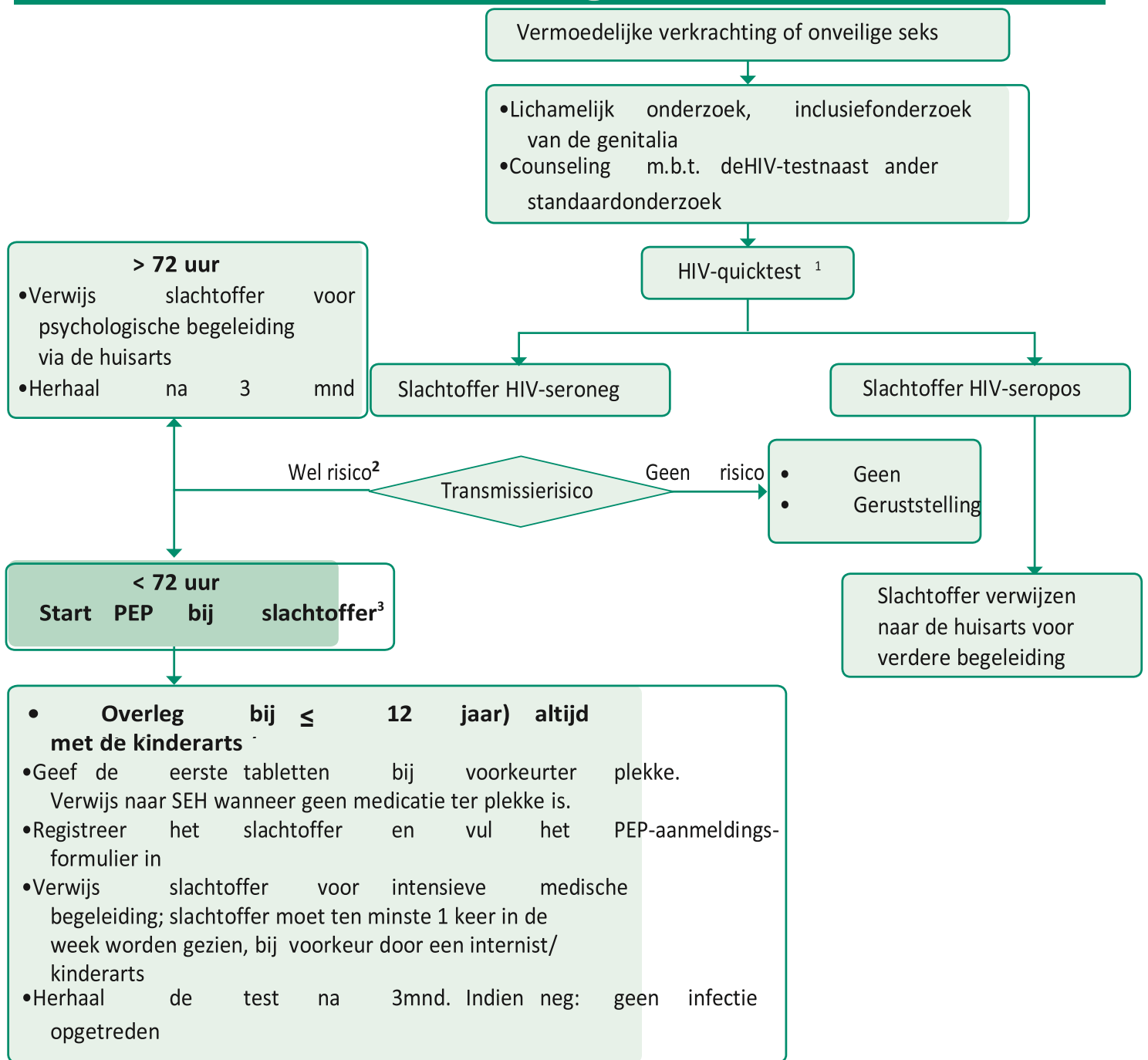
Risico-inschatting

Tijdens het gebruik van PEP hebben de meeste personen last van aanzienlijke bijwerkingen. Om onnodig PEP-gebruik te voorkomen, is het belangrijk dat de arts het gelopen risico goed inschat tijdens de eerste opvang. Deze tabel kan daarbij helpen:

Beoordeling van het accident	Actie door de arts
Hoog risico onbeschermde receptieve anale of vaginale seks bij al dan niet bekende HIV-seropositive bron	PEP geven
Laag risico andere seksuele handelingen bij al dan niet bekende HIV-seropositive bron (bijvoorbeeld orale seks met of zonder ejaculatie).	Geen PEP geven

1. Onder slachtoffers verstaan we ook personen die onveilige seks hebben gehad zonder daartoe gedwongen te zijn.

Stroomdiagram voor het stappenplan na verkrachting of na onveilige seks

1. Test de dader. Wordt deze pas later bekend, test dan alsnog. Dit is ook in een later stadium van belang, omdat de medicatie eventueel gestopt kan worden.

2 . Zie risico-inschattingstabel

3 . Geef PEP-medicatie gedurende 28 dagen; 4 = eerste keus; zie PEP richtlijn voor andere opties

		> 12 ⁴		
•	Tenofovir (TDF)	tabs	300 mg	1dd
•	Emtricitabine (FTC)	tabs	200 mg	1dd
•	Atazanavir/ritonavir (ATV/r)	tabs	300/100mg	1dd

		≤ 12	
•	AZT	2dd	ogv mg/ kg
•	3 TC	2dd	ogv mg/ kg
•	Lopinavir/ ritonavir susp	80/20 mg/mL	ogv LO